

OGUZ ÖZDES'in
Yeni çilesi Rodos'ta:
COŞKUN BÜYÜKLER 75 Kuruş
AŞK İZMİRAPTI 75 Kuruş
İkbal Kitabevi

Son Posta

Sene 13 — No. 4319

Yazı işleri telefonu: 20203

PAZAR 16 AĞUSTOS 1942

İdare işleri telefonu: 20203

Fiatı 5 kuruş

Akdeniz meydan muharebesi

İngilizlere göre: Maltaya takviye götürülmesini temin eden bu harekât muvaffak olmuştur

Almanlara göre: bu muvaffak harekât mihver tarihine geçecek şanlı bir sayfadır

Rusyada son harb durumu

Berline göre: Kafkasyada bir şehir daha zaptedildi

"Bir muhrib 4 sahil gemisi batırıldı,,

Moskovaya göre:

"Almanlar Kutan şehri nehrini ceza sahi inden geçti er.,

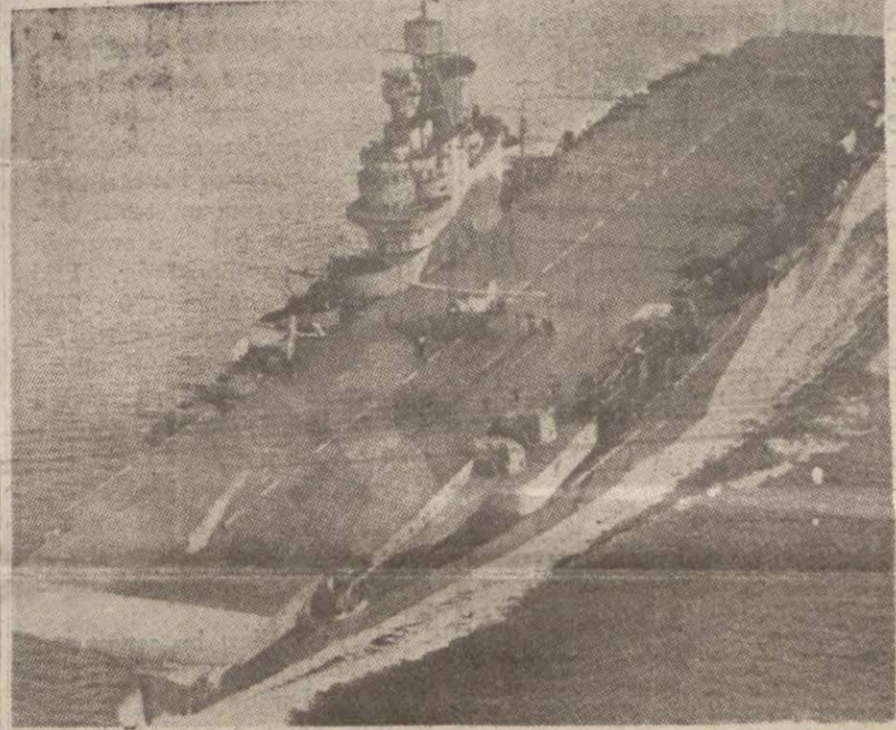
Şark cephesinde bir Alman kolu

Berlin 15 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Kafkasya bölgesinde Alman ve müttefik kuvvetleri Polonya kıyılarında yapılan inatçı muharebeler (Devamı 5 inci sayfada)

Polonya kuvvetleri

Londra 15 (A.A.) — Pat: Polonya başvekili ve başkomutanı general Sikorski, milli Polonya meclisinde Polonyanın harb gayretine dair bir nutuk söylemiştir: General, bu nutukunda İngiltere, de, Ortasarkta, Birleşik - Amerika ve Kanada'daki Polonya kuvvetlerinin atılmadığı olduğundan bahsetmiştir.

Bir İngiliz filosu Rodos adasını bombaladı

Son Akdeniz muharebesinde yaratıldığı iddia edilen İngiliz tayyare gemilerinden «Illustrous» tipinde bir İngiliz tayyare gemisi

Mihver tebliği

"5 İngiliz harb gemisi batırıldı,,

Ayrıca batırılan ticaret gemilerinin sayısı : 15

İki tayyare gemisi de hasara uğratıldı

Berlin 15 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının hususi tebliği: Mihver hava ve deniz kuvvetleri (Devamı 5 inci sayfada)

İngiliz tebliği

2 Alman denizaltısı batırıldı

"Bir mihver kruvazörüne iki torpil isabet etti,,

"Kayıplar hakkındaki iddialar müba'galıdır,,

Londra 15 (A.A.) — Amirallik dairesinin tebliği: Son günlerde batı ve orta Akdenizde bir deniz muharebesi cereyan etmiştir (Devamı 5 inci sayfada)

Askerî vaziyet

Hava ve deniz savaşları

So. Akdeniz muharebesi şayed mihverin iddia ettiği şekilde neticelenmiş ise bunun Malta ve Mısırın durumlarına tesir edeceği aşikârdır

Yazan: Emekli General K. D.

1 — Şark cephesinde: Dündenberi şark cephesinde esaslı bir değişiklik olmamıştır, 15 Ağustos tarihli Moskova resmi tebliği Kafkasyada gene Kresnodar, Maekop; Çerkeş, Mineral

n'evodada ve Don kıyısında Kozlovonun şimal doğusile Klets kayada muharebeler- olduğuna, bu tebliğin eki de Kletskeya cenubunda Almanların Sovyet hatlarını bir (Devamı 5 inci sayfada)

Millî Şefin çayı

Millî Şefin evvelki gün Çankayada Kurultay delegelerine bir çay verdiklerini yazmıştı. Yukarıdaki resimlerde (solda) Millî Şef misafirlere iltifat ederlerken, (sağda) Başvekil misafirlerle konuşuyorken görülmektedirler.

Türkiyenin meharetli siyaset ekibi

Menemenci oğlu hakkında Taymisen bir makalesi

«Türkiyenin talii vardır. Bu talii diğer bütün memleketlerin gıpta edeceği bir şeydir»

Bir Fransız gazetesi de: «Türkiye tam manasile birlik kurmuş bir memlektir,, diyor

Londra 15 (A.A.) — Times gazetesi, Numan Menemencioğlunun Türkiye Hariciye Vekilliğine tayinini bahis mevzuu ederek diyor ki:

Türkiyenin yeni Hariciye Vekili Numan Menemenci oğlu şimdiye kadar ıssal ettiği muhtelif mevkiilerde o kadar dikkate değer bir dirayet ve maharet göstermiştir ki Türkiyenin dışında bile en (Devamı 5 inci sayfada)

Vekiller tetkik seyahatine çıkıyorlar

Ankara 15 (Hususi) — Bazı Vekillerimizin önümüzdeki günlerde yurd içinde tetkik seyahatine çıkacakları öğrenilmiştir.

Yeni araba vapurumuz

İskenderun 15 (A.A.) — İskenderiyeden limanımıza gelen «Çardak» araba vapurumuza dün törenle Türk bayrağı çekilmiştir. Törende vilâyet erkânile Parti idare heyeti azaları ve davetliler hazır bulunmuşlardır. Bu münasebetle Deniz Harb Okulu komutanı kısa ve veciz bir hitabede bulunmuş, bundan sonra gemiye bayrağımız çekilmiş ve bir deniz kıtası ihram resmini yapmıştır.

BUGÜN
İzmir hikâyesi
Ayni Tata
YAZAN
Halid Ziya Uşaklıgil

Üstadın bu pek nefis hikâyesini bugün dördüncü sayfada bulacaksınız

Başvekâletin tebliği

Küp ve kristal şeker fiatlarına kiloda 15 kuruş zam edildi

Ellerinde şeker bulunan tüccar ve komisyoncular Pazartesi akşamına kadar beyanname verecekler

Ankara 15 (A.A.) — Başvekâ. hakiki ve hükmi şahısların 18.8.1942 Salı günü sabahına kadar seker satmaları veya şekerini herhangi bir surette imalâta kullanmaları veya evvelce satmış olup da henüz teslim etmedikleri şekerleri teslim veya herhangi bir sebeble diğer bir yere nakletmeleri yasak edilmiştir. 4 — Ticaretle istigal eden bütün hakiki ve hükmi şahısların ticareti (Devamı 5 inci sayfada)

Ticaret Vekili tetkiklerine dün devam etti

Behçet Uz, dün petrol ofisinde ve toprak ofisinde meşgul oldu, yarından itibaren ticaret müdürlüğünde tetkikler yapacak

İki gündüzenberi şehrimizde bulunan Ticaret Vekili Dr. Behçet Uz, dün Ticaret Vekâletine mensub mahiyetle birlikte evvelâ Petrol Ofisine gelmiş ve Petrol Ofis müdüründen izahat almıştır. Vekil bundan sonra, yanında Mıntaka Ticaret Müdürü olduğu halde Toprak Mahsulleri Ofisine gelmiştir. Burada evvelâ satış şubesi müdürü ile görüşmüş ve Ofis halkla ne şekilde temas edip iş gördüğü hakkında izahat almıştır. Müttefik Ofise aid bürolar gezilmiştir. Vekil, memurlarla ayrı ayrı görüşmüş ve rasyonel çalışma imkânlarının neler olabileceği üzerinde durmuştur. Vekil hesab işleri de tetkikten sonra Ofisten ayrılmıştır. (Devamı 5 inci sayfada)

Vali tüccarlara: «Bir elimiz yumuşak, öbürü demir gibi serttir» dedi Gazetelerden «Vur Pençei Ali'deki şimşir aşkına!»

Hergün

Japonyanın
Hareketsizliğine
Sebeb ne?

Ekrem Uşaklıgil

Elbette unutulmamış olacaktır. Japon sözcüsü zaferin birbirini kovalayarak tamamladığı devirlerde bir gün gazetecileri toplamış, Millî karakterinin diğine vurduğu ihtiyat zincirlerinden kurtulmuş görünerek:

— Hind denizinde İngiliz filo- suna karşı kazandığımız zafer bir başlangıçtır, demisti. Yakında daha ileride gidecek, yukarıdan aşağı inecek olan mihver kuvvetleriyle arab kıyılarında birleşeceğiz.

Aradan zaman geçti, epeyce zaman geçti.

Bir gün gördük, ki mihver ordu- su Şimalî Afrikanın bir noktasından kalkmış, İngiliz ordusunu önüne katmış, sahil boyunca Mısra doğru ilerliyor.

Harb zamanında günün hâdiselerine alarak derhal hüküm vermek hastalığına kapılanlar çoktur.

Japon sözcüsünün aylarca evvel yaptığı bölünmeyi hatırlayıp:

«— İşte mihverle Japonyanın bir likte tasarılmış okdukları plân yüz- rünüğe geçmiştir!» diyenler oldu.

Gerçekten Japon filosunun Hind denizinde kazanımıyla başladığı mu- vaffakiyetler ta Madagaskar suları- na kadar ilerleyerek devam ediyor, mihver ordusu da İskenderiyye doğru yaklaşıyor.

Romada çıkan bir İtalyan gazete- sinin 6 sütun üzerine kocaman harflerle manşetler yaparak:

«— Bir günlük yol kaldı.» de- miş olduğunu bile hatırlıyoruz.

Fakat işte Japon filosunun Hind denizinde açmış olduğu zafer yol- lunun arkası kısa geldiği gibi, mih- veri İskenderiyyeden ayrılan bir gün- lük mesafe de bir türlü almamış, aradan da ihmal edilemeyecek, kü- çük görülmeyecek kadar bir müd- det geçti.

Harb zamanında günün hâdiselerine bakarak hüküm çıkarılanlar çok olduğu gibi birdenbire çöken sükkütun altından patlayacak fırtına- nın mahiyetini keşfetmeye çalışan- lar da çok oluyor.

Japonyanın Hind denizinde, mih- verin de İskenderiyye ilerisinde dur- mus olmalarına bakarak hükmedil- di, ki Japonya ya Avustralyaya, ya Hindistana, yahud da Rusya'ya sal- dıracak, bu arada da Çini sulhan- yahud harben yola geçirmeye çalı- şacaktır.

Japonyanın bu dört yoldan en sonuncusunu birinci derecede ele alarak kat'i bir hal şekline bağliya- bilmesi, yeğenine de müstakil, ser- best, şerefli bir hayat imkânı ver- mek şartı ile kendisi için, belki de bütün sırtı için elbette çok fay- dalı olurdu. Fakat Tokyo hükümeti bu vola girmeyi, giremedi, Ayus- tralya, Hindistan, yahud Rus mü- dafeleni karşısında da hareketsiz kaldı.

Japonyanın 8, 9 aylık basdön- dürücü bir faaliyetten sonra birden- bire hissi bir Spheux haline gelme- sinin sebebi acaba pek çok kenisi- yene cephesinin birçok noktalarında taarruza uğraması endişesinden mi- leri gelmektedir, yoksa Japonyanın gizli bir maksadı mı vardır?

Her iki soru da aynı derecede varid görülebilir.

Japonyanın son günlerde Anglo- Salsion filosundan iki düzineye ya- kın harb ve ticaret gemisini batır- dığını iddia etmekte olmasına rağmen Salomon adalarına Amerika askerî çıkartılmasını önleyemediği gibi bu adalara çıkarılmış olan asker deniz yolu ile beslenmesine de mani olamadı. Amerikanın Pasifik- te kuvvetlendiği, kuvvetlenme yo- lunda ilerlediği bir hakikattir. Bu hakikat Japonyanın ne derece te- tükte bulundursa yeridir.

Diğer taraftan Japonya - Rusya münasibetlerinin daima merakı tab- rik edecek bir mâna halinde kaldığı da bir hakikattir.

Normal şartlar altında, İngilte- renin can düşmanı olan Japonya

Resmî Makale :

≡ Rousseau'nun nasihatleri ≡

Hata yaptığın zaman kıtarabilirsin, fakat hatayı görüp tashih ettiler. Hata zaman kendini dünyanın en mes'ud adamlarından biri olarak kabul et.

Yaptığı hatayı saklıyan, meydana çıkacağından korkarak örtbas etmeye çalışan adam kasadan para değil, fakat daha mühim olarak hak çalan hırsızdır.

Şehir Haberleri

Bir kadeh konyak yüzünden çıkan cinayetın muhakemesi

Dayısını öldüren katili vurmağa teşebbüs eden suçlu hapisane- de: «Sana 500 lira vereyim, uyuşalım, çıkınca ailene bakarım!» demiş

Silivriye bağlı Ortaköyde bir içki âlemi sonunda Feyzullah adında bir rençber - kendisine bir kadeh daha konyak vermediler diye - in- fiale kapılarak dayısı kahveci Ma- lîkî bîçaklıyarak, öldürmüştür. Ma- lîkînin kardeşi Seyfullah da bu cina- yetin intikamını almak için ertesi günü pusu kurarak, Feyzullahın yo- lunu beklemekten ve onu öldürme- ğe teşebbüsden maznudur.

Bu hâdisenin muhakemesine i- kinci aşırızada dün de devam e- dilmştir.

Katil Feyzullah dünkü celsede ya- pılan sorgusunda hâdiseyi olduğu gibi anlatarak dayısını öldürdüğü- nü itiraf etmiş ve:

«— Vaktin ertesi günü Malî- kin kardeşi Seyfullah, Malîkin in- tikamını almak için köy civarında bana pusu kurdu ise de, öldürmeğe muvaffak olamadı. Bunu müdafaa şahidlerim de biliyorlar» demiştir.

Diğer suçlu Seyfullah da, kendisi- nin Niyazi isminde birisinin, bu işe teşvik ettiğini söylemiştir.

Bundan sonra dinlenen Feyzul- lahın müdafaa şahidleri, Seyfulla- hın hapisanele Feyzullahı,

«— Ben estim, sen etme. Gel sana 500 lira da para vereyim; u- yuşalım, hapisten çıktığım zaman da ailene ben bakarım» dediğini beyan etmişlerdir.

Muhakeme, gelmiyen bir şahidin cebbü için başka güne bırakılmıştır.

Belediye İktisad Müdürlüğü- nün yeni kadrosu

Belediye İktisad müdürlüğünün yeni kadrosu kararlaştırılmıştır. Yeni kadroda belediye İktisad müdürlü- ğünde iki muavinlik ve on bir mü- rakiblik ihdas edilmiştir.

Kuduz vak'aları için tedbirler alınıyor

Sihhat müdürlüğü şehirde son günlerde görülen bazı kuduz vak'a- larını önlemek üzere yeni tedbir- ler almıştır. Bu ömleden olarak son günlerde şehrin muhtelif semt- lerinde 1446 köpek ve 384 kedi it- tihaf edilmiştir.

İngiltere ile mukadderat birliği yap- mış görünen Rusyanın dostu ola- nız Rusya zaferi kazandığı tak- dünde bu dostluğun devam edebile- ceğine güvenemez, menfaati kendi- sini cephenin bir tarafından da em- niyet tedbirini almıya sevkeder. Eğer Japonya bunu yapmıyorsa, yapmı- ya teşebbüs etmiyorsa, bu hareket- e karşı yeni bir yol ile karşılaşmak endişesinden farklı bir sebebi ol- mak gerektir, bu sebebin Rusya ta- rafından da anlaşılması, makul görül- müş, paylaşılması olması pek man- tikeldir.

1939 harbi anormal bir dostluk ile bağladı. Anormal dostluklar ve anlaşmalar içinde devam ediyor, fakat unutmuyalım ki her anomalin ömrü kısadır.

Ekrem Uşaklıgil

Simid, Börek boğaçı imal edip satanlar takibata uğrayacaklar

Dün belediye İktisad müdürlüğünde yapılan toplantıda karnesiz ekmeğin satışı ön- lüyecek tedbirler kararlaştırıldı

Dün öğleden evvel Belediye İk- tisad Müdürlüğünde, teftiş heyeti müdürü Necatî Çiller, İktisad mü- dürü Saffet Sezen ve kaymakam- ların iştirakinde bir toplantı yapı- lmıştır. Bu toplantıda muhtelif işe- gli ve bu arada ekmeğin meselesi görüşülmüş, karnesiz ekmeğin satı- şını önleyecek tedbirler üzerinde durulmuştur. Dünkü toplantıda ek- meğin meselesinde sulhîsulimî önle- yecek yeni tedbirler kararlaştırılmış- tır.

Eyüp kazasına bağlı 11 köye, müstahsil olmaması itibarıyla un tev- zili edilmemesi de takarrür etmiştir.

Diğer taraftan hububat satışları- nın kısmen serbest bırakılması ka- rarından sonra, bazı kimselerin bu kararın kendî düşüncelerine göre tef- sîr ederek şehir dahilinde simid, su böreği, boğaçı vesaire imalatına ve satışına başlamaları üzerine alâka-

İş mükellefiyetine tabi kamyon'ar

Birinci postanın sevki tehir edildi

İstanbul vilâyetinden:
İkinci devre iş mükellefiyeti- tabîlik edilmek üzere 17/8/942 Pazartesi günü davet edilen birinci posta kamyonlarının sev- ki, görülen lüzum üzerine mu- vakkaten tehir edilmiştir. Sevki günü ayrıca gazetelerle ilân edilecektir. Keyfiyeti ilân edenim.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İstanbul'a yeni gelmiş bir oku- yucumuz bize yazdığı bir mek- tubda Şişhane'de duyduğu büyük korkuyu anlatıyor:

«— Bir gün Beyoğlundan Köp- rüye geliyordum, vatmanın ya- nında idim, kalabalık çok fazla idi, omuz omuza gidiyorduk. Bir aralık belediyenin resmi memur- larından biri tramvaya bindi, vatmanın yanına geldi sokuldu. Bir sigara yaktı, püfür püfür iç- meğe, bir taraftan da herhalde eskiden abhab olacaktı. Vat- manla çene atmağa başladı. Am- ma ne muhabbet, ne sohbet. Kahkahalar, küçük küçük sayha-

lar... Vatman başını çevirmiş, gözlerini memurun yüzünden a- yırttı. Aman Allahım, işte Şişhane yokuşuna geldik. Yıllar- ca evvel bir kaç vatandaşın ölü- müne, bir kaçının sakat kalacak şeklide yarananmasına sebebiyet veren meş'um facianın cereyan ettiği yokmuş. İnlıyoruz. Gözlerim vatmanda. Fakat o hiç oralarda değil, tramvayı sürüyor ve dur- madan dinlenmeden, başını önu- ne çevirmeden abhabile konuğu- yordu. Tüylerim diken diken ol- muştum. Yokuşu ürpertiler içinde geçtik ve ancak Bankalar cadde- sinde rahat bir nefes aldım.»

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Floryada 100 yataklı bir otel inşa edilecek

250 bin liraya çıkacak olan bu otel 15 yıl müsteciri tarafından işletildikten sonra belediyeye devredilecek

Florya plajları sahasında ye- niden 100 yataklı bir otel inşa- sı etrafında plaj müsteciri Ö- mer Lütü ile belediye arasında temasarı yapılmaktadır. Plaj müsteciri tarafından 200 - 250 bin lira sarfile vicude getirile- cek olan bu otel 15 yıl müste- cir tarafından işletilecek, müte- akiben belediyeye devroluna- caktır. Bu husustaki mukavele imzalanınca inşaata başlanacak- tır.

Diğer taraftan plaj müsteciri yastan 120 kabine inşa ettir- miştir.

Florya plajları bu sene geç müteahhide ihale edilmiştir. Ge- lecek yıl burada daha geniş bir şeklide faaliyete geçilecektir.

Maarif, maliye ve nafia vekilleri şehrimize geliyorlar

Büyük Millet Meclisinin 1 İkin- cilerine kadar tatil kararı vermesi üzerine birçok mebuslar dün sa- bahki trenle Ankaradan şehrimize gelmişlerdir.

Maarif, Maliye, Nafia Vekilleri de bugünlük Ankaradan şehrimize gelecek ve tetkiklerde bulunacaklar- dır.

Üçüncü devre üniversite kampı

Üniversite ikinci devre kampı dün sona ermiştir. Bu devreye işti- rak eden Güzel San'atlar Akademi- si, Tıp Fakültesi ve diğer fakülteler den telâfi kamplarına tabî talebeler dün vapurla Pendik'ten Sirkeciye geçmişlerdir. Gençler Sirkeci'den Üniversite merkez binasına kadar bir yürüyüş yaptıktan sonra dağıl- mışlardır.

Üçüncü devre kampına iştirak edecek Fen Fakültesi talebeleri de yarın Üniversite merkez binasında toplanacak ve Pendige giderek ta- limlerine başlayacaklardır.

Üçüncü devre kampları 5 Eylül Cumartesi akşamına kadar devam edecektir.

RADYO

PAZAR 16/8/1942

12.30: Saat ayarı, 12.33: Saz eserleri, 12.45: Ajans haberleri, 13: Şarkı ve türküler, 13.30: Müzik: Radyo salon orkestrası, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo Dans orkestrası, 18.40: Fasi heyet, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: İstanbul at yarışları, nun neticeleri, 19.55: Güzel sesler (Pl.), 20.15: Kinusma (Tutum ve bakım), 20.30: Karışık makamlardan şarkılar, 21: (Ziraat saati), 21.10: Temsil, Kimgil ailesi, 21.30: «Carmen» operası- dan (Pl.), 22.30: Saat ayarı ve ajans haberleri.

Sabahtan Sabaha:

San'atkârın tedfin Merasiminde bilet Kesilse be.ediye Hissesini atacak mı?

Burhan Cahid

T uluât sahnesinin artık işti- rahate geçilecek bir emek- tary için meslekdaşları bir müsa- mere hazırlamışlar. Her san'at- kâr kendî payına düşen vazifeyi yapmış. Halk da bu emekdardan yardım esirgememiş ve bin yedi yüz lira hasılat olmuş.

Talukdire değer bir kadirsınas- lıktır.

Fakat bu bin yedi yüz liranın ancak yedi yüz lirası emekdar san'at kurbanına nasib olmuş. Çünkü üst tarafı belediye ve hü- kümet vergi ve resimlerine güt- müş.

Bu haberin yanı başında bir fik- ra daha vardı. Halk Partisi birkaç yıl önce bu san'atkâra yardım ol- sun diye birkaç yüz lira vermiş. Hatırında kalmışına göre eskiden İş Bankası da memleketin bu hü- dayi nâbit san'atkârlarına az çok yardım yapıyordu. Demek ki ge- rek Parti ve gerek millî müesse- seler memleketin böyle emekdar san'at adamlarını himayeyi borç biliyorlar. O halde belediye nasıl oluyor da böyle bir fırsattan istifade ederek hissesine düşen ver- giyi san'atkâra başlasın. Be- lediye de bütçesinden birkaç yüz lira, Florya ederse, bu hayırlı işe ön- ayıklanlar kadar hizmet etse ne olurdu?

Halbuki, işi hatırlıyorum. vakti- le niyaset makamını yıllarca iş- gal etmiş bir zata belediye meclisi iki bin lira ikramiye vermek için adeta fırsatlar arama ve bulmuş- tu. İstanbul belediye reisi aynı zamanda İstanbul'un en yüksek meclisiye üyesi olduğu için aldığı maaş her halde onu bir de ikrama- yeye muhtaç bırakmayacak kadar dolgundu. Belediye Meclisi millet kesesinden iki bin lira ikramiye vermeye mukteditir olduğu gibi öm- rünü san'ate vakfedip ahir zama- nında dostlarının yardımına da- vanmağa mecbur kalan bir san'at- kâra da birkaç yüz lira yardımda bulunmağa mukteditir ve salâhiyet tardır. O halde bu fırsattan neden istifade etmez?

Belediye yemlik değildir. İma- net değildir. Biz de böyle beîrîz amma ayda bin lira maaş alan va- zife sahibine üstelik iki bin lira da ikramiye vermenin ne fazileti var- dı. San'atkârın günahı bütün öm- ründe devlet hazinesine yük olme- dilen başka san'atîle devlet ve belediye hazinesini doldurmağa çalışmak mıdır? Eğer bir istatistik tutulmuş olsaydı, bu san'atkârın verdiği müssamereler hasılatından belediye payına düşen hisse beklî yüz bin lirayı bulurdu. Belediye meclisi ömrünün harab günlerinde eş, dost gayretile yaşamak imkânı arayan bu san'atkârın son müsa- meresinden, kendi menfaatine ya- pılan bir toplantıdan da hissesini almaktaki doğrusu büyük haksızlık etmiştir.

Acaba san'atkârların tedfin me- rasiminde bilet kesmek mutad ol- sa ondan da yüzde fark, almamak mı?

Burhan Cahid VEFAT

Fatih, Sütlüce'de, tanınmış bak- kal İlyas Güven, müptelâ olduğu hasta- lıktan kurtulmıyarak dün saat 13 de vefat etmiştir. Cenazesi bugün öğle vakti Cerrahpaşa hastanesinden kal- dırılarak, namazı Fatih camii'nde kılın- dıktan sonra «Edirnekapı» mezarlığına def- nedilecektir. Ailesine taziyelerini su- lar, kendisine Cenabı hakkın rahme- tini dileriz.

İstanbul borsası

15/8/942 açılış - kapanış flaotları

CEKLER

Ağust 16		Ağust 15	
ondra	1 Sterlin	5.22	
New York	100 Dolar	130.70	
Genève	100 İsviçre Fl.	30.365	
Madrid	100 Pöpetla	12.85	
Stockholm	100 İsvç Kr.	31.16	
Bir altın lira		32.50	
24 aylık bir gram külçe			435

Baham ve Tahvilat m.ştr.

Tahvilat üzerine muamele olma- m.ştr.

TAKVİM Ağustos

Rumi sene	16	Arabi sene
1366	Pazar	1361
Ağustos 4	Resmî sene 1942	Hizir 10

GÖNEŞ		İMSAK	
S. D.	Şaban	S. D.	
6 11	3	4 17	
10 08		8 09	

Öpö		İkinci		Akşam		Yatsı	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V. 18	18	17	07	20	07	21	50
E. 5	11	9	00	12	--	1	42

Moltke'nin Mektupları

Çeviren: Sadi İrmak

Yüz sene evvel İstanbul'da bir veba salgını

"Bu memlekette veba (ulema sınıfı) bulunduğça devam edip gidecektir,"

— 2 —

Istanbul 22 Şubat 1837

Istanbul haritasını bitirdim. İstanbul haritasını bitirdim. Şüphesiz hiç bir baş şehirde İstanbul sokaklarında olduğu kadar rahat ve taciz edilmeden çalışamazdım. Türkler harita diyorlar ve yollarına devam ediyorlar. Yani bundan bir şey anlamadıklarımı söylemek istiyorlar. Bazan çocuklar beni ölçü masamla muhalefeci veyahud başka tatlılar satan birisi zannediyorlar ve benimle dost olmaya kalkıyorlar. Türkiyede bilhassa kadınlar mütecessisdir. Bunlar bu kağıdın üzerinde ne yazılı olduğunu ve padişahın bu kağıdını ne yapacağını türkçe veya rumca konuşup konuşmadığını bilmek istiyorlar. Muhafızların bilmeye menfi cevab verince beni bir yarı vahşi zannederek işaretlerle başlamak istiyorlar. Hele belki memnu olduğu için resimlerini yaptırma mayaya bayılıyorlar. Bu resimleri yapmaktan kolay bir şey yok. İçin buden iki siyah göz ve bir parça belden iki büyük beyaz peçe. Rumlar ve Yahudiler Türklerden daha surnasık. Fakat çavuşunun yaşaklı ve onunları çil yavrusu gibi dağıtmağa kâfi geliyor.

Son zamanlarda araziyi kar altında aramaya mecbur olmuştum. Fakat Kâmunusani vâsına kadar tasılasız güzel havalar vardı. Ve açık havada çalışabiliyordum. Fakat şimdi bahar fırtınaları başlıyor. Kınaz ve erik ağaçları çiçek açtılar.

Veba hemen hemen söndüğü veya tehlike azaldığı için bu mesele hakkında sana doğru bazı malumat vereyim. Ta ki lüzumsuz üzüntülere düşmüşesin, çünkü insan en ziyade tanımadığı tehlikelerden korkar. Çünkü bunları bünyüttür.

Veba Mısır'dan mı, Trabzondan mı geliyor, nerede başlamıştır; bunu kimse bilmiyor. Veba henüz bir muammadır. Ve kendisini halife uğraşanların hayatına malolan bir sfenktir. Napolyonun Mısır ordusundaki Fransız hekimleri buna kurban gittiler. Son zamanlarda genç bir Alman hekim otuz gün burada nefsi üzerinde türlü tecrübeler yaptı. Nihayet bir Türk hamamına gitti ve bir veba hastasının yanına yattı, 24 saatte öldü.

Muayyen arz dereceleri arasındaki bütün büyük ve sıkışık şehirlerin veba mihrak olması muhtemeldir. Hastalık ne fazla soğuga ve ne fazla soğuga tahammül eder. İranda hiç görülmemiştir. Nilin mansabında çok görüldüğü halde bu nehrin membalarına kadar çıkamamıştır. Veba Avrupaya da sürüklenebilir. Fakat karantinelerin ihdasındanberi geçen 100 yıllık müşahedelerin gösterdiği gibi veya Avrupada doğmuş olamaz. Bu da şüphesizdir ki bu hastalık temasta geçiyor. Fakat hastalık ancak mahdud nisbette sarıdır. Yukarıda anlattığım bedbahit misal de bunu gösterir. Beyoğlundaki Fransız veba hastanesinde se-

nelerdenberi bir katolik papazı yaşıyor ki hastalara ruhi telkinler vermekle kalmaz onlara temas eder elbiselerini değiştirir ve onları tekfin eder. Bu mübarek adam şişmandır. Şunu itiraf ederim ki bu adamın hakikaten dindarane olan hareketi çok tesad edilmiş silâh zaferanından daha kahramanca dır. Rahib gençliğinde veba geçirdiğini zannediyor. Fakat bu onu yeni bir hastalıktan koruyamaz. Şüphesiz sıcak cildin devamlı teması ve bütün vücudun istidadı şarttır. Onun için eşya insan dan daha tehlikelidir. Hastalıkların çoğu satın alınan eşya ile ve Yahudilerin taşıdıkları eski elbiselerle ve pamuk eşya ile intişar ediyor. Bu seneki veba yirmi beş senedenberi gönenenlerin en şiddetlisidir. Ben en dar sokaklarda günlerce gezdim. Hastanelere girdim, çıktım, ölümler ve halleti nezidekilerle karşılaştım. Fakat pek az bir tehlikeye maruz olduğum intibahını aldım. Büyük tilsim temizliktir. Eve gelince baştan ayağa kadar elbise ve çamaşır değiştirdim. Elbiselerim bütün gece pencerede asılı duruyorlar. en küçük bir ihtimamın hastalığın nasıl koruduğunu frenkler arasında pek az kurban olduğu halde Türklerle ekalliyetler arasında bünlerde ölüm vak'ası olması tsbat eder. Bu seneki vebanın çok şiddetli olması beraber Frenkler arasında ancak yedi sekiz ölü vardır. Bunlar da hizmetçi ve çocuk tur. Yüzlerce senedenberi Dra-

gohanlar Türklerle temas halinde oldukları halde bunlar arasında bir feki vebadan ölmüştür. Bir Frenk az evvel hurpanı bir dervişin oturduğu bir divana oturmaktan ve hiç bir tedbir bilmeyen Türklerin içtiği çubuklardan içmekten masun kalmaz. Fakat bu Frenk yüzde doksan dokuz sıhhatte kalır. Fakat bir defa bir Frenk yakalandı mı kader ve kısmete kurban giden yüz Türkün ölümlerinden fazla sözü olur. Hastalık teza hüür edince ciddi tedbirler almak lazımdır. Bütün elbiseler, yataklar ve halılar yukanmalıdır. Kağıtlara duman verilmelidir. Duvarlar badanaanmalı, yerler silinmelidir.

Türkler meseleye bambaşka gözle bakarlar. Bir kimseyle temas ettikleri zaman veba alıp almadıklarını sormazlar. İnsan tedbirinin böyle bir felâketi önüyemeyeceğine kanidirlir. Civarımızda bulunan bir batarya için bir veba hastanesi açmışlardı. Taburun üçte ikisi öldü. Askerler arkadaşlarını gömerler, ölü seccadesini omuzlarına geçirirler ve kaygısızca evlerine giderler ve ölünün mirasını paylaşırlar. Hisselerine düşen bir ceket veya bir don onları 72 saat zarfında vebadan öldürür. Müthiş vefiyat hergünkü misaller ve siyasetin açık delilleri bu adamları Allah kerim ve kısmet fikrinden vazgeçiremez. Bu taburun bambaşka gâvurlarla temas neticesinde bir sürü tedbirler aldırılmıştır. Askerler buna büyük bir isteksizlikle itaat ediyorlardı. Zaten az sonra bu tedbirlerden vazgeçtiler ve kışanın üstüne bir Kur'an suresi asmakla iktifa ettiler. Muhammed ümmetini bu korkunç salgandan koruyamayınca hastalığı hakir göstermeyi telkin etmekten başka çare bulamamıştır. Müslümanlar için veba bir felâket değildir. Bilâkis Allahın lûtfüdür. Çünkü bundan ölenleri Kur'an şehid olanak tasvif etmektedir. Onun için vebadan korkmak ve ona karşı tedbir almak yalnız lüzumsuz değildir, günahdır da. Geçenlerde Büyükderede bir molla dinleyle rüne şöyle diyordu: Niçin bu kadar asker öldü. Çünkü birçok mecnu nane tedbirler alındı da onun için halbuki sizler ki vebadan korkmadınız ve ufak bir tedbir almadınız sağ sağlam durmuyor musunuz?

(Devamı 4/2 de)

SPOR

Dün Galatasaray yüzücülerinin "Bağaz geçme,, müsabakaları yapıldı

Bugün Veliefendi sahasında at yarışları, Yenikapıda kürek şampiyonası yapılıyor

Galatasaray klübü tarafından "Boğazi geçme" yüzme müsabakası Anadoluhisarile Bebek arasında dün yapılmıştır. Sıkı bir mücadele sonras 3 kategori arasındaki yarış şu şekilde neticelenmiştir:

1 inci kategori:
1 — Kemal (22,13,8); 2 — Salâhaddin (23,13); 3 — Kerim (24,43).
2 ncil kategori:
1 — Refik (25,51), 2 — Arif (27,53,02), 3 — Muammer (27,53,08).
3 üncü kategori:
1 — Senih (27,20). Bu yüzücü henüz 12 yaşındadır. 2 — Orhan (28,58,04).
Müsabakalar sonunda derece alanlara madalyalar verilmiştir. (Devamı 5 inci sayfada)

"Son Posta,,nın bulmacası: 29-(13)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa doğru

ru:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 — Askeri bir rütbe (10).										
2 — Gökte yağ mürdan sonra görülen renkli kemer (10).										
3 — Bir sayı (3), Renk (2).										
4 — Tokat (5), Karadenizde bir yer (4).										
5 — Bir hayvan (4), İmâd işaret (3).										
6 — Döşek (5), Bir nevi köpek (4).										
7 — İsim (2), Ajansımızın remzi (2).										
8 — Kor (7), Hayret nidası (2).										
9 — Tümen (4), Bir millet (5).										
10 — Bir külhanbeyi tabiri (4), E. dad (2).										

Yukarıdan aşağıya doğru:

1 — İzmirde bir semt (9).
2 — Bir emir (2), Vatanımız (7).
3 — Yağmur (6), Bir renk (2).
4 — Tersî blik manasına (2), Bir lâkab (3), İnce el işi (3).

5 — Amirin verdiği (4), Kışın yağı (3).
6 — İyi (Acemce) (3), Deniz ortasındaki kara parçası (3).
7 — Tutsak (Dil klavuzuna göre) (4), Büyük (3).
8 — No'a (2), Ad (4).
9 — Amerikada bir nehir (6), Tu. tuştur (3).
10 — Bir çiçek tohumu (10).

PATRONA HALİLİN AKİBETİ

Hep birlikte «Kubbealtına» doğru ilerlemeğe başladılar. Ali ağa Beşir ağanın şüphesini gidermek için kocakarı meselesini aydınlatmak istedi:

— Görüştüğünüz hatuncuk bira-derimiz tarafından geldiğini söyler idî sultanım.

Beşir ağa sordu:

— Karındaşınız kendüsi neden gelmemiştir?

— Gelemez idî benim efendim. Arab akları kuzaran gözlerini açtı:

— Gelemez mi idî dersiz?

— Belî, gelemez idî.

— Ya, sizin karındaşınız kimdir?

— Karındaşım onyedilî ortası sabık çorbacı Halil pehlivandır. Kızlar ağası yanında yürüten İbrahim ağaya bakıp bir gözünü kurptaktan sonra düdü, kaşlarını çattı:

— On yedinci orta çorbacı mı?

— Belî saadetlü ağa efendim.

On yedinci orta çorbacı idî, şim di değüldür.

— Anın için mi sarayı hüma-yuna gelemez?

— Eşkiya başları kendüyi takib ederler.

Kızlar ağası ile İbrahim ağa bir daha göz göze geldiler. Bu sefer İbrahim ağa lakurdiya karıştı:

— Takib ederler dersiz, ya, karındaşınız, firari midir?

— Bir mahalde muhtefidir efendim.

Burada hem Beşir ağa, hem İb-rahim ağa kırılıp gözlerini açarak bir ağızdan bağurdılar:

— Muhtefî mi?...

— Belî, evvelki gece Patrona tâin ihtifagâhını bastırmiş idî, maksuda zafer bulamadın diğer mahalle kaçırıp gizlemiş idük.

Sadrızam Mehmed Paşanın Kubbealtı mînasim kapısından birden-bire çıktığını gördükler, için fazla bir şey konuşamadılar, üçü birden eğilip yandem temennalar ederek selâmladılar. Sadrızam efile Beşir ve İbrahim ağalara işaret edip çağırıldı. Ötekiler hemen seğırttiler.

ler. Kapıcıbaşı Ali ağa tek başına kahnica gertye, «Babüssaade» ya-nındaki küçük odaya döndü, yeşil feracele kadın meselesini «eni ko-nu» düşünmeğe başladı: «Kadın çolttan gümüşti. Vakit daha erdi. Böyle güpe gündüz esirci Şücaın konağına davet edilmiş olmasını da en güphe uyandırıcı bir ihtî-yatsızlık sayıyordu. Odasına çe-kilberle acele acele karnını doyu-rukken büsbütün kuşulanmağa başladı. Eğer, bu kadın kardeşi tarafından gönderilmemiş ise, Halil pehlivanın esirci Şüca Çelebi-nin evinde bulunduğu Patrona ve arkadaşları tarafından mutlak ola-rak biliniyor demektir. İşte bu andıkse Ali ağayı gittikçe sarmağa başlıyordu. Ya, kardeşini tekrar basıp yakalarlarsa, ya, yakalamı-larsa?... Yahud pehlivan Halilî yakalamırlar da onu esircinin e-vine kardeşi Ali ağanın kaçırıp kaçırmaması olduğunu anlamak için o kocakarıyı göndermişlerse?

Ali ağa ne olursa olsun her şeyi göze almağa karar veriyordu. E-

vet, Şüca Çelebinin konağına gi-decek, ya kardeşini orada bulacak, yahud kendisi de yakayı ele vere-cekti.

Tam saraydan ayrılacağı zaman «Deli Hasan ağa» yı bulup onunla görüşmeği daha muvafık bulmağa başladı. Fakat Hasan ağa nerede bulunurdu? Bunu da bilmiyordu. «Etmeydanına» gidip: «On yedin-ci orta odabaşısı Deli Hasan ağa» diye arıyamaz mıydı? Bu da ko-laydı, lâkin kendisini kapıcıbaşı kılığında derhal tanıyamayacaklar mıydı? Sonra, iş bu kadarla da bit-miyordu, dahası vardı: Şayed kar-deşi yakalanmışsa kendisi de aya-çıklarla «tıpış tıpış» Etmeydanına gümüş, «Beni yakalayın!» demiş ol-mayacak mıydı?

Bu kararından da çabucak cay-dı.

«Deli Hasan» ı aramadan Koca-mustafapaşaya gitmek en uygunu olacaktı. Evet, esircinin evine gidile-celdi, fakat geç, yatsı ezanı oku-nunken...

(Arkası var)

İstanbul mıntika ticaret müdürlüğünden: Yapağılı deri ihracatçılarının nazarı dikkatine

Kuzu derilerinin ihracı sırasında aranan yapağı uzunluğu esası badema nazarı itibara alınmıyarak yalnız derinin ağırlığı kontrol edileceğinden deri ihracatçılarının aşağıdaki hususları gözönünde bulundurarak pazarlarını ihzar etmeleri lazımdır.

- 1 — İhraç anında yapağı uzunluğu ne olursa olsun her bir kuzu derisinin ağırlığı azami 1200 gramı geçmeyecektir.
- 2 — Her balyada ip, naftalin vesair anbalaj malzemesi karşılığı olarak azami 2 kilo tolerans kabul edilmiştir.
- 3 — Tulum halinde bulunan kuzu derilerinin karınlarının yarılmadan balı yapılması muvafık görülmüştür.

Daha fazla malûmat Sirkeci Limanhanında İHRACAT BAŞ KONTROLÜĞÜNDEN alınabileceği, ilân olunur. «8545»

Üniversite rektörlüğünden:

Üçüncü devre kampına iştirak edecek talebelerin 17 Ağustos 1942 Pazartesi günü saat 7.30 da kamp tatminatındaki kıyafet ve zati esya ile saçları kesilmiş olarak hüviyet varakaları ve ekmek karneleriyle birlikte Üniversite bahçesinde hazır bulunmaları. «8711»

Erkeği kadının Yaratır

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

Füsunun gözleri büyümüştü. Genç kadın müstehzi devanı etti:

— Sakın siz de inkâra kalkışma-yan! Benim delillerim sizinkinden çok kuvvetlidir.

Füsun, kekeleyerek inkâra çalı-şuyordu.

— Hayır, böyle bir şey nasıl o-labilir? Yanlıyorsunuz.

— Vedadlı sevmiyor musun? Şimdi anlaşılır. İlk defa kendimi kaybettim gece, yatakta onu bir kardeş muhabbetile kucaklıyordun demek!

Genç kız baştan aşağı titredii. O gece kapıyı açanın Saadet Ha-nam olduğu anlaşılıyordu.

Mağrûbiyeti kabul etti.

Saadet Hanım, çeneşinden tuta-rak başını ki tarafa sallıyordu.

— Yavrucuğum, sakın tevil et-meğe filân çalışmayın! Vedada çil-günce âşık olduğumu biliyorum. İkimiz de aynı adamı sevdiğimiz halde böyle dostça konuşmamız anlamlıdır. İnce gözükmeğe iste-melerine rağmen gayet kaba saba mahhüklerdir. Onlarda hassasıye-tin zerresi yoktur. Yalnız macera ararlar, koku almış kediler gibi, yalnız işlerine yarıyacak kadınların yanına sokulurlar. Vedad ki, içle-rinde en ince ve hassaslarından biri olması lâzım, nihayet bir san'atkar ruhu taşıyor. Böyle ol-duğu halde, bana yalnız cinsî ar-zularla yaklaşıyor, bunun için arı-yor beni, eniştesinin metresi ol-duğumu bildiği halde. Geliyor, gelecek de.. beni kolay kolay bi-rakamaz. Çünkü bende bulduğu kadınlığı başkasında bulacağı çok şüphelidir. Bu yüzden O, avucu-mun içinde.. parmaklarımı kapa-dım mı bir yere çıkamaz.

Füsun, hayret ve dehşetle dînli-yordu genç kadını. Geldiği za-manki yumuşaklığından eser kal-

mamıştı. Gözlerinde vahşi bir pa-nulti vardı.

Şüh bir hareketle başını geriye atarak:

— Ben de neler söylüyorum, dedi. Boş laflar bunlar. Maamafih filh size bir abla nasihati olabilir. Şimdi bırakalım da, size gelelim. Benden ne istiyorsunuz?

Füsun, o kadar şaşırmıştı ki, ne söyleyeceğini unutmuştu. O, Saadet Hanıma bu derece tehlike-li görmüyordu. Kendilerine aid bir erkek mevzuu bahsolunca kadın-lar vahşileşir, korkunçlaşırlar.

Bu nefse itimad karşısında Fü-sun büsbütün ezilmişti. Plânları bozulmuştu. O buraya Saadet Ha-nımla, sırf onu bu bahiste kendisi gibi derdli zannettiği için konu-şmağa gelmişti Halbuki, o kendin-den çok emindii Vedadı avucu-ğünde görüyordu. Saadet Hanım onu düşüncellerile daha fazla yal-nız bırakmamıştı.

— Şimdi söyleyin bakalım! Ben den ne istiyorsunuz, küçük ha-nım?

Tereddüd ediyordu. Fakat artık adımı atmıştı, geri dönemezdi.

— Siz Vedad Beyi seviyorsunuz. Benim de zafım olduğunu münakaşa etmiyelim. Ben bu aşkı ortaklaşalım teklifile gelmedim size.. çok müşkül mevkideyim. Te-selli de beklemiyorum sizden.. çok ümitsizim. Bu ümitsizlik, bedbinlik beni mahvediyor. Biliyo-rum ki, o beni sevemez. Benimkisi cüret, hattâ küstahlık.. gönlüme hâkim olamadım. Onu ilk gördü-ğüm dakikadanberi seviyorum. Ço-cukça bir şey. Kalbimde, ona aid hisler beslememe de kimse mani-olamaz ya! Nitekim bunu sizden başka kimse bilmeyecektir. Size-gunu söylemek istiyorum Hanım-efendî. Beni hiç hesaba katmayın. Fakat biliyor musunuz ki, siz de Vedadı kaybetmek üzeresiniz.

Genç kadın dudaklarını büktü:

— Öyle mi zannedersiniz?

Zan değil, buna tamamen emînim. Benim için haizî ehem-

miyet olan, itiraf edeyim; sizin de-ğil onlu elinizden kaçırmanız değil-dir, hanımefendî; hepimizin kay-bedeeği Vedadın kendisidir, değil. Çünkü..

Derin bir nefes aldı.

— Çünkü, Vedadın hayatı teh-lîkededir. İlk hastalandığı zaman doktar, «— Kalb çok zayıf! De-mişti. Birkaç gün evvel, bir dok-tor arkadaşına gitti. Neticesini sor-duğumuz zaman, yarım eğri «— Bir şeyim yokmuş!» dedi. Bil-seniz onun sıhhati beni ne kadar alâkadar eder. Meserret ablamın doktorun ismini öğrendim. Tele-fonla konuştum. Hiç de körü sönle-le insan oyallayan doktorlardaki değil. «— Ablasıyım!» Depresyon bana uzun uzun konferans ver-di.

(Arkası var)

İ L Â N

Hendek İcra Memurluğundan

Mustafaya sekiz yüz liraya Devlet Kemaliye mahallesinden Ahmed ve Meryem Ayşe İsmailin Kemaliye mahallesindeki hanesinin paraya çevrilmesine karar verilmiş olduğundan Kemaliye mahallesinde saği Hacı Osman bahçesi ile mahdud 942 Tem-nuz ve 11 No. lı 282 Mm. arazi üzerin-de inşa edilmiş ve 1500 lira kıymetinde ahşab hane ve miktarı kâfi bahçesi kere birinci açık artırma ile 11/9/42 Cuma günü saat onda ve haddi lâyihi bulmadığı takdirde ikinci açık artırma ile 21/9/42 Pazartesi günü aynı saatte Hendek İcra dairesinde paraya çevrileceğinden aynı haklara ittifak haklarına vesair haklara malik olanlar on beş gün zarfında evrak müsbitlerini ihraz etmeleri, aksi takdirde paylaşmadan bu-yedi bırakılacakları talib olanlar yitirecekleri buçuk depo akcesi veya banka mektubu ibraz etmeleri daha fazla lümat almak isteyenler Hendek İcra dairesinin 942/214 No. lı dosyasına mü-racaat etmeleri, artırma şartnamesi bu-günden itibaren herkese açık bulund-ğu ilân olunur. (942/214)

Ayni Tata

— İZMİR HİKÂYESİ —

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

Onu İzmirde, İzmirin yukarı mahallelerinde, tanımayan, bilmiyen yoktu. Evet, Yukarı mahallelerin ve de... Aşağı taraflarda, rum ve frenk mahallelerinde, çarşı içlerinde görülmezdi. Ne için? Bunun sebepleri aranırken türlü tefsirlerde bulunanlar olurdu, ve ekseriyet üzere halkın düşünceleri kötü yollara sapmak âdet olduğundan onun hakkında iftiralara bile yol bulunurdu. İnsaf sahibi olanlar bu yolda uydu. İnsaf rivayetlere inanmazlar, meselâ Ayni Tatanın ıssız ve sessiz sokaklarda dolaşmaktan hazettğine, şurada burada dul kadınların evinde saatlerle kaybolduğuna fena bir mâna vermekte acele etmezler, ve bunu meczub adamcığın arkasına düşen, alay alay haşarı çocuklardan kaçmak için yaptığını zabib olurlardı.

Bu adam kimdi? Nereden gelmişti? Hele o ismi ne demektir? Bunu da bilen yoktu. Habeşmi idi, yoksa Trablustan, Fas'an, Afrikanın kimbilir nasıl meçhul bir diyarından uzun ve dolaşık merhaleleri aşmış İzmire mi düşmüştü? Hele ismi mi? Arabca mı idi? Bilmiyen bir iklimin tanımayan bir dilinden mi idi? Hattâ asil ismi bu muydu? Belki de ona bu adı arkasından başka bir bağrı onu kovalayan sokak çocukları takmıştı...

Ne olursa olsun, bu cevap bulamayan suallere rağmen o, bu isimle İzmirin en meşhur sokaklarından biri olan ve yıllarca süren bu da, arkasında bir sürü bağırğan çocuklarla, hiç fütür getirmiyen bir vakur eda ile, ara sıra hiddet ederse elinden hiç eksik olmıyan kalın sopasını tehdit eden bir mânada savurarak fakat hiç ağzını açıp bir kelime söylememekle yavaş adımlarla gözleri ileride yürüyen bu adam hergün görülürdü.

Uzun boyu, geniş omuzları, pek esmer yüzünde her vakit muntazam kesilmiş ve taranmış seyrek sakalı, ve başının arkasında gene itina ile örülmüş uzun saçları vardı; fakat onun asıl hususiyeti kıyafet idi. Sirtında ta topuklarına kadar inen bir geniş eteklikleri adım atıkça açılıp kapanan bir hırka vardı; bu belki bir hırka değil, bir cübbe yahud bir kaput idi; aslı belli değildi, zira baştan aşağı, hemen hiç bir tarafı açık kalmıyacak surette düğmelerle kaplanmıştı; çeşid çeşid, renk renk, se-def, cam, maden, yuvarlak, yassı, liri, ufak, türlü türlü düğmeler... Bunları karma karışık, nerede bir boş yer kalmışsa oraya dikmiş, hırkasını bunlarla örtmüşü; yalnız dik kat olunurdu: En ziyade parlak, sarı asker düğmelerine ehemmiyet verir ve bunları intizama benzeyen bir dizi ile dikerdi. Bu hırka onun de-İlginin bir resmi elbisesi mesabesinde idi. Ve pek güzel olduğunda şüphe edilemeyen endamı bu acib kıyafetin içinde salına salına geçerken çocuklar, hem arkasına düşüp «Ayni Tata! Ayni Tata!» diye bağırtırlar, hem onun vakur edasından, boyundan posundan, ciddi mânasına hiç hâle gelmiyen yüzünden, belki de deliliğinden tereşsuh eden ifadeden, biraz da ara sıra savru'an kalın sopasından Türkerek her vakit oldukça bir mesafede kalırlar, ve, hiç bir zaman ona saldırmazlar. yahud hırkasının eteğinden tutmağa ve çekmeye cesaret edemezlerdi.

Onun diğer bir hususiyeti vardı: Ensesinden dolanıp beline kadar sarkan bir ipele bir kutu... Bu kutunun ağzı açık ve onun içine para atanlar, paradan ziyade düğme atanlar, olurdu. Bu kutuda daha neler vardı? Yavaş yavaş biriken müshadelerle anlaşılmalı idi ki orada bir

tarak, bir küçük makas, bir el aynası, bir sabun ve bir küçük havlu da vardır. Onun temizliğe, süse merakı ma'lûm idi. İkide birde, yaz kış, çeşmelerde, çaylarda yıkanıp silindiğine, el aynasıyla sakalını saçını düzelttiğine, yahud bir kenarda gizlenip gene kutusundan çıkarılmış iğne iplikle yeniden tedarik edilmiş düğmeleri hırkasının şurasında burasında boş kalmış yerlere diktğine vakit olanlar vardı.

O kadar temiz idi ki dilencilere geçtikleri yerlerde fena kokulardan bir iz bırakırken ondan böyle gönül bulandıracak bir hava alınmazdı; hattâ tersine, misk yağ, karanfil ve darçın rayihalarını andırır bir şeyler sezilirdi. Ona zaten bir dilenci denemezdi, kimsenin kaptısını çaldığı, kimseye avuç açtığı görülmemişti; elbette onu düşünenler, aç kalmamasına dikkat edenler, hattâ hırkasının altında uzun beyaz gömleğini yıkayanlar, o lime lime oldukça bir başkasını diktirip verenler oluyordu. Onun bu temizlik, yıkanmak, taranmak, koku sürmek ve süslenmek merakı sebep olmuştu da şurada burada kendisini içeriyen al-sanesine meydan vermişti. Her yerde olduğu gibi İzmirde de halkın on parmağında on kara vardı; amma bu parmaklardan hiç biri üzerine konabilecek bir vak'a bulamamış ve bu rivayetler efsaneden ileri gide-memişti.

Nerede barınır, nerede yatar kalırdı? Billirdi ki onun belli başlı bir yeri yoktur; hamam odunluklarında, hanların kullanılmıyan köşgülerinde, yazın mezarlıklarda yatar derlerdi; hiç bir zaman hasta olduğu, ortada görülmediği vaki değildi; hergün ona dimdik, sapaşak, çelkten yapılmış bir vücut gibi eğilmemiş bir kametle rastlanırdı.

di, ve daha gözükmeden arkasına takılan çocuk kaflesinin «Ayni Tata!... Ayni Tata!» yaygaralarıyla geliyor olduğuna hükmedilirdi. Ve o hergün istikamet yolunu değiştirerek Çorak kapısından Musallaya, Musaladan Tilkiliğe, oradan Başdu-rağa, İkiçeşmeliğe, Namazgâha, Te-maşalığa, hattâ Kadifekalesine kadar hep ağır adımlarla, yorulmadan, bel bükülmeden yürür, düğmelerle dolu hırkasının eteklerini vurarak, belinde kutusu sallanarak, İzmir, fakat İzmirin Yukarımahallelerini dolaşır dururdu.

Ona lâkırdı söyleyenler olmaz değildi. O zaman bir dakika durur, söylenen şeyi anlamıyan gözlerle bakar, bilmediği bir dille söyleninin ne demek istediğine yüzünün ifadesiyle vakıf olmak isteyorcasına bekler, ve nihayet anlamaktan ümidini keserek ağzını açmadan uzaklaşır. Ona arabça söyleyenler de olmuştu, gene anlamamıştı. Sağır mıydı? Hayır, en hafif sesle adı söylenince durur, kulak verirdi.

Bu ad? Acaba onun asıl adı mı idi? Onu kendisi beraberinde mi getirmişti, yoksa İzmirde ilk görünüşünde ona bu adı sokak çocukları mı vermişler, hırkasına dikilen düğmeler gibi onun mevcudiyetine bu ismi yapıştırmışlardı, ve madem ki herkese bir isim lâzımdı, o da bu adı kabul etmiş, herkesle beraber böyle çağırılmasına muvafakat edivermişti.

Ona tam mânâsıyla deli denemezdi, hattâ bir kere zabıtaca onun İzmir için tek bir bimarhane olan Manisa darüşşifasına gönderilmesine teşebbüs edince herkesten itiraz sesi yükselmiş ve bir darüşşifa olmaktan ziyade bir ölüme mağarası demek olan o zindana atılması fikrinden vazgeçilmişti. Ona bir deli değil bir meczub denirdi, ve meczubların ma'nevîyat dünyasıyla bağlılıkları olduğuna inanıldığından onun İzmirde mevcudiyeti hürmete yakın bir sevimlilikle muhat bulunurdu.

Nihayet, böylece yıllar, yazını kışını sürükleyip geçerken ve o da İzmir sokaklarında dolaşıp gezmekte devam ederken bir gün garib bir vak'a oldu.

... Bir yağışlı gündü, o köpekli sokaktan tepeciğe doğru giderken arkasına her vakitten ziyade haşarı ve azgın bir çocuk kaflesi düştü. İlkönce oldukça bir mesafeden ta-

klb ettiler, sonra birbirinden örnek alarak yaklaştılar; içlerinden biri eteğini çekti, o sopasını savurdu, vurmadı, fakat bu tehdid hareketinden yılmıyarak, tersine, daha ziyade cür'etlenerek yaramaz, haylaz çocuk Ayni Tatanın belinde sarkan kutusunu çekti, kopardı ve düşürdü. O zaman kutunun bütün içindekiler, tarak, makas, havlu, el aynası, iğne ve iplik, hususile taktım taktım düğmeler ve çil çil paralarla mangırlar yere, çamurlar içine yuvarlandı.

Ayni Tata yüzünde azım bir yeis ile bu acı manzaranın karşısında elini uzatıp dökülen şeyleri toplamıya kuvvet bulamadı. Oraya, servetinin bu İzmirli levhasının yanına çöktü, iki elleriyle yüzünü kapıyarak içinin olanca acısını gözlerinden boşaltarak oyuncağı kırılıp darma dağın olmuş bir çocuk hicranile hümgür hümgür ağladı.

Çocuklar korktular, bu adamın şu matem haline dayanamadılar; yavaş yavaş, bir cinayet işlemiş katiller korkaklığıyla dağıldılar. Bir müddet sonra tekrar «ne oldu?» merakile gelenler orada ne Ayni Tatayı, ne çamurlara dökülen şeyleri bulamadılar, fakat...

★
Fakat ertesi gün sabahleyin Te-

pecikte bir ağacın dalına asılmış olarak Ayni Tatanın düğmelerle ör-tülmüş hırkası rüzgârla hafif hafif eteklerini açıp kapıyor, sanki bir ahenkle savruluyor göründü. İlkönce uzaktan içinde Ayni Tata'da var sanıldı, yaklaşıncaya anlaşıldı ki içi boştur. Onun altında ayakkabıları, yanında boş kutu, daha sonra düğümlemiş havlusunun içinde çamurlara bulanmış kutu muhteviyatı, düğmeler, tarak, makas, el aynası, çil çil paralarla mangırlar, hususile düğmeler bulundu; lâkin kendisi, evet, kendisi yoktu. O, hiç bir zaman bulunamadı. Derelere, çaylara, bataklıklara, kayalıklara, çukurlara bakıldı, her yer arandı, tarandı. Nihayet bulunamayınca halk arasında hükümlü oldu ki Ayni Tata uçmuştur. «Ben onun tekin olmadığını bilirdim!» denilir oldu, ve o gece İzmirde bir zelzele oldu. «İşte Ayni Tata öc alıyor!» dediler. Zelzeleden hiç bir ziyan olmadı, yalnız Ayni Tatanın kutusunu çekip düşüren çocuğun evinde çatının bir kenarı çöktü ve hain çocuğun sağ kolunu kırıldı. O bütün hayatında çolak kalan bu kolunu cezasının bir nişanesi kabilinden gezdirip durdu...

Siyasal bilgiler okuluna "Mülkiye mektebi,, ne girmek isteyen lise mezunlarına

Siyasal bilgiler okuluna leyli veya nehari girebilmek için lise mezunu olmak, olgunluk imtihanını vermiş bulunmak ve yapılacak seçme imtihanını kazanmak lazımdır. Seçme imtihanına gireceklerin namzet kaydı Ankarada mekteb binasında ve İstanbulda Yüksek Öğretmen okulunda 1 Eylül'den 5 Birinciteşrin sabahına kadar yapılacak ve seçme imtihanı 5 birinciteşrin Pazartesi sabahı başlayacaktır. Seçme imtihanının günlerini, hangi derslerden yapılacağını ve kayıt için lazımgelen evrakın neler olduğunu öğrenmek isteyenler buldukları yerlerin Maarif Müdürlüklerine veya lise müdürlerine ve Ankarada Siyasal Bilgiler Okuluna ve İstanbulda Yüksek Öğretmen Okuluna müracaat etmelidirler. «6545» «8737»

Devlet Demiryolları İşletme U. M. de

Aşağıda mükdarı, muhammen bedel ve teminat mükdarı ile istihsal mahalli gösterilmiş olan 1 kalem balast kapak zarfı usulile satın alınacaktır. Mükad, sa 20 Ağustos 942 Perşembe günü saat 11 de Sirkeci'de 3. İşletme binasında A. E. komisyonu tarafından yapılacaktır.

İsteklilerin teminat ve kanuni vesikalarını ihtiva eden kapak zarflarını aynı gün saat 10 a kadar komisyona vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir. «8193»

Ocak Km. sı	Mükdarı	Muhammen bedeli	Teminat
168,170	7000 M3	24500	1837,50

Memleket haberleri

İzmirde

Bir orman memuru esrarlı bir şekilde ağırca yaralanmış olarak bulundu

İzmir (Hususi) — Evvelki gece yarısından sonra saat 1,30 sula rında Halkkapımar ve Hilâi istas. yonları arasında demiryolu üzerin de bir şahsın yaralı ve muhtelif yerleri kesilmiş bir halde yattığı zabıtaya haber verilmiş, hemen mahalline gidilmiştir.

Zabıta memurları, fihihaka bir adamın el ve vücudunun muhtelif yerlerinden kan sızmakta olduğunu, bilhassa sağ avucunun derisi sıyrılmış ve kendisinin sarhoş bulunduğunu görmüşlerdir. Yaralı memleket hastanesine nakledilerek tedavi altına alınmıştır.

Biraz sonra bir polis komiseri yaralıyı yormadan ifadesini almağa çalışmıştır.

Yaralının pek zorlukla verdiği ifadeye nazaran kendisi Adanada orman memurudur ve Bayraklıda Takasım sokaklarında oturmaktadır. İsmi Ahmed Şerif Özyayındır. Türede misafiretin bulunan akrabasını alıp İzmirde getirmiş; Bayraklıda annesinin nezdinde bıraktıktan sonra saat 24 te evden ayrılmıştır.

Bu ifadeden anlaşılın ve öğrenilen tek nokta yaralının hüviyeti dir. Kendisinin nasıl ve kimin tarafından yaralandığını söylememiş; bu nokta sorulunca kendisinden geçmiş, bayılmış, kendisine gelince de:

« Öyle istedim, öyle oldu demiyordum. Bu cümlelerin ifade ettiği mana henüz anlaşılammıştır ve aksine olarak hâdiseyi esrarlı bir halle sokmuştur.

Yaralı bir kazaya mı uğramıştır; yoksa bir şahsın tecavüzüne mi manuz kalmıştır? Bu cihet anlaşılammıştır.

Yaralının bulunduğu yer demiryolu hattıdır ve o saatte oradan bir banliyö treni geçmiştir. Tren den düşmüş olması hatıra gelen ihtimaller arasındadır. Tahkikata devam edilmektedir.

Samsunda

Bir köylü adliye kapısı önünde sağır ve dilsiz biri tarafından öldürüldü

Samsun (Hususi) — Bir tarla meselesinden mahkemelik olan Çarşamba'nın Sigalı köyünden Kaytan Mehmed isminde bir çiftçi; mahkemeden beraet kararını alıp çıkarırken adliye kapısı önünde beklemekte olan bir şahsın tecavüzüne uğramış ve mütecaviz tarafından atılan beş kurşunda başından ve vücudunun muhtelif kısımlarından yaralanarak ifade veremeden ölmüştür. Tevkif edilen katil hem sağır ve hem de dilsizdir. Yapılan tahkikat neticesinde katilin bu cinayeti kendi enişte si olan ve mukabil davacı mevkiinde bulunan köylünün teşvikile yapmış olduğu anlaşılmıştır. Katili 40.45 yaşlarında bir şahıstır.

Tırhalda sıcaklardan 9 kişi bayıldı

Tırhal (Hususi) — Amasya, Tokat vilâyetleri dahilinde dün müthiş sıcaklar hüküm sürmüştür. Tırhalda teşemmüsten 4 kişi hasta neye kaldırıldı 9 kişi bayıldı. Sıcaklardan yuvalarından düşen bebekler görülmüştür. Bugün sıcaklar bir derece hafiflemiştir.

Tarsus pamuk tarım satış kooperatifinin bir senelik kârı

Adana (Hususi) — Tarsus pamuk tarım satış kooperatifi bu sene temin ettiği 158.000 lira kârı ortaklarına taksim etmiştir.

Kaşa süngerciliğe başlanıyor

Kaş (Hususi) — Deniz mahsullerimizden olan sünger senelerden beri toplanmıyor ve bu servet ele getirilemiyordu.

Marmarisi genç dalgıçlarımız bu serveti elde etmeye çalışmaktadır.

Bilhassa sahillerimizde bol sünger mevcuttur. Bunun kilosunun asgarî 25 liraya satıldığı ve alıcısı olduğu anlaşılmıştır.

Moltkenin mektupları

(Başararı 3/1 de)

Veba, ülema bulundukça devam edecektir. Ve sihi bir inzi bat tesisi için kanlı bir reaksiyon zühur etmesi lazımdır.

Türkler bu fatalizm içinde bize karşı tollerandırlar. Hammâller hastaları sırtlarında hastanelere taşılar ve ölüleri kabirlere götürerek tabutsuz olarak gömerler. Üstlerine iki karış toprak örterler. Müezz'in üç defa ölünün ismini çağırır, eğer ismini bilmiyorsa Abdullah der ve doğru cennete gitmesini ihtar eder. Bazan köpekler geceleri ölülerin mezarlarını açarlar. Mezarlar taze sürülmüş tarlalara benzerler.

İşte bir defa yanan bir mührakin devam edip gitmesi bunlardan anlaşılır. Haftada dokuz in kişi ölmesi hakkındaki gazete havadislerini kendi mübâlağatları tezkil eder. Seraskerlik dairesinde görülen resmî raporlara nazaran İstanbul'da son vebada ölenlerin sayısı yirmi bin ile otuz bin arasındadır. Veba şiddetli olarak dört beş ay devam etti. Nüfusu beş yüz bin olarak kabul edersak bunun yirmide biri ölmüştür. Fakat âfet bir sene devam etseydi bu nisbet vüde on iki olacaktı ve hep böyle devam etse nüfus tükenecekti. Fakat bu konku varid değildir. Çünkü kuvvetli bir veba nadiren bundan uzun sürer ve şiddetli bir salımlardan sonra bir iki sene kavbolur. Sırası da dikkate şavandır ki Türkler Frenklerden fazla müsabakçılardır. Fakat hastalığa tutulanların kurulan Türklerin sayısı Frenklerden on defa fazladır. Bunun sebebi ruhi olsa gerektir. Türk vebayı alınca kendini sabırla teslim eder. Ve tutulmadık müddetce hastalığın ismini ağzına almaz. Çünkü hastalığın ismini anmak onu davet etmek olur. Bugün bir Türkke son üç av zarfında İstanbul'da veba var mı idi diye sorsan deniz kasları kaldırır ve dîni şapırdatar, yani Allah etmesin der gibi. Türkler vebadan ölümler, fakat Frenkler onun ızdırabını çekerler. Bu manzaraya alışmayanlar için Beyoğlu muzlim bir levha arzeder. İçeri girmezden evvel sağda solda tepeler üzerinde tah-

aidan sefil kulübeler ve çadırlar perişan adamlar, erimmiş hasta yüzler ve bağıran çocuklar görürler. Bunlar babaları veya anaları ve baidan ölen ve burada karentına bekliyen ve bu esnada eşyaları temilenen ailelerden Rumlar çok cısa temizlikten vazgeçerler ve kırk gün çadında bu sefalet dâyanabilirlerse Allahın kendilerini koruyacağına inanırlar. Bu inançla evlerine dönerler, fakat daima yeni hastalıklar zühur eder. Sokaklarda Frenkler siyah mantolarla ve korkak nazarılarla dolmuşlardır. Birbirleriyle temas etmeye bakarlarsa. Fakat sokakların darlığı yüzünden buna muvaffak olamazlar, birdenbire bir cenaze alayı köseyi dolaşır, Frengin akrabaları ve dostları cenazeyi bırakmışlardır. Yalnız siyah bir manto giymiş papaz tesadüf ettiklerine ihtarlar yapıp önde yürür. Halbuki ölen müşkümansa onu tanımayanlar bile cenazesini biraz taşırlar. Çünkü bir müşküman bir cenazeyi kaç adım taşarsa cennete o kadar adam yaklaşmış olur. Bir tanıdığa rasgelince büyük mevzu daima şudur. Vebadan ne haben, son haftada kaç kişi tutuldu. Aileler içinde elem güzeldir. Kadınlarmın hali büsbütün fecidir. Bütün evlerin kapısı kapalıdır. Ya pılan bir ziyaret bütün atlaye korku verir, evvelâ bir duman sandığına sokarlar, sonra da içinde hali ve perde olmayan ve yalnız demir ve tahta masallar ve keten örtüler bulunan bir salona alırlar. Belki ellinde bir tavsiye mektubu vardır. Bunu elindin maşa ile alırlar, dumana tutarlar ve güvensizlikle açarlar. Ev sahibinin sana hoş geldim diye elini uzatmasını beklersin, fakat elini sana değdiremez. Bir mevzua başlarsın derhal vebaya intikal eder. Bir kâğıd oymunu umarsın, fakat nafille. Ev hanımı mendilini düşürür, kaldırırsın, fakat en fena şeyi yapmış olursun, çünkü tekrar yıkanmadan buna kimse elini süremez. Tiyatroya, balo, sosyete, kiub gibi toplantıları hatırına getiremezsin. Beyoğlunun veba esnasındaki manzarası budur. Bu derdi bilmiyen memlekete nazaran İstanbulda

«Son Posta» nun spor tefrikası: 107

Kara Ahmet

Hergelecinin güreş tarzı

İsmail ağa birlikte Gümölcüne güreşine gelen Ahmed, etrafı arıştırıyordu. Büyük ortaya kimin gelip gelmediğini araştırıyordu. Oradan buradan sayılı baş pehlivanlar da gelmişti. Bunlar arasında Filibeli Kara Ahmed, Kara Osman, Filiz Nurullah vardı. O vakitler daha başaltına güreşen bir de Hergeleci İbrahim diye birisi bulunuyodu. Hergeleci İbrahim, ufak tek bir pehlivan olmakla beraber fevkalâde yarıyan birtisi idi. Meşhur Anavudoglu'dan, ve Yürük Alilerden sonra en çetin bir hafif pehlivandır. Hergeleci, başaltını süpürmüştü. Hemen hemen başa güreşecek vaziyette idi.

Hergeleci İbrahim, başaltı güreşlerini bitirmek üzere iken Adalı Halil pehlivan başa güreşiyordu. Çolak Molla, yani Mümin hoca o vakitler vurulmuştu.

Çolak Molla, Yürük Aliden sonra gelen pehlivanların en meşhuru idi. Adalı ile üç defa güreşi olan Çolak Molla, her defasında galib gelmişti.

Çolak Molla, bir fırtına gibi gelip geçmiştir. Onun başpehlivanlık müddeti ancak beş sene kadar sürmüştür. Çolak Molla, Hergeleci İbrahim okkasında bir pehlivandı. Fakat şimşek gibi bir pehlivan olmakla beraber fevkalâde usta idi.

Çolak Molladan sonra sahada en müthiş pehlivan olarak Hergeleci İbrahim buluruz. Hergeleci İbrahim, yetmiş iki okkalık bir pehlivan olmakla beraber Koca Yusuf da karşı koymuştu. Tıpkı Çolak Molla okkasında çetin ve, usta idi.

Hergeleci İbrahimden burada çok bahsetmemin sebepleri vardır. Çünkü Hergeleci İbrahim Kara Ahmedin ustadır. Kara Ah-

med, büyük orta güreşlerle beraber Hengeleci İbrahime okkalık olmuştur. Ve, bu çıraklığı müddetince ustasından güreşin inceliklerini öğrenmiştir.

Kara Ahmedin ustası Hengeleci İbrahim'in meşhur ve namaklı Koca Yusuf'ta tam on bir güreş vardır. Ve, bu on bir güreşte ya berabere ayrılmışlar veyahud za ile neticelenmiştir.

O, koskoca yüz yirmi ve yüz on beş okkalık Koca Yusuf; Hengeleci İbrahim'i bir türkü hasnam ortadan çıkaramamıştır. Hattâ boza mamıştır bile... Hattâ Yusuf, bütün hasımları içinde en ziyade korktuğu Hergeleci İbrahim idi.

— Bana bu, herif ters geliyor vesseñâm!... Bir türlü güreş uydu ramıyorum.

Koca Yusuf, Hergeleci alta düştüğü zaman üzerine gümeydi. Çünkü, Hengelecinin altlığı yarıyandı. Hangi pehlivanın altına düşerse üstündeki pehlivanı mahakkak bir taraftan bozar ve, koca çığa düşürür yenerdi. Yusuf, Hergelecinin bu; sakarlığını bildiği için Hergeleciyi alta düşürdüğü zaman üzerine gitmezdi. Ayağıyla hasına vurur ve, şunları söylerdi:

— İstemiyordum üstüne gelmek! Ayağa kalk!...

Halbuki, her pehlivan hasmına altına alıp yemegi bir fırsat bilirdi. Yusuf; bile böyle bir avantajdan vazgeçerdi. Çünkü Hergeleci tehlikeli bir adamdı.

Hergeleciyi alt güreşte yenecek bir adam anasının karnından doğmamıştı. Fevkalâde tetik, acıkar mahir ve; oynak olan Hergeleci ayak güreşinde de tehlikeli idi.

Kara Ahmedin bu, mahir ustası; Koca Yusufu yidirmişti. Koca Yusufu yoldıranların içinde bir de Çolak Molla vardı. Yusuf, Çolak Molladan da yıldı.

— İstemiyordum üstüne gelmek! Ayağa kalk!...

tehlike belki daha az, fakat rahatsızlık pek fazladır. Bu mektubum da o kadar çok vebadan bahsettim ki hududda onu dumana tutmak lazım gelecek zannediyorum.

(Arkası var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki Haberler

Stokholma göre: Almanlar Astrakan üzerine yürüyorlar

Krasnodarın cenubunda Rus hatları yarıldı

Stokholm 16 (A.A.) — Doğu cephesinde Alman kolları doğrudan doğruya Astrakan üzerine yürümektedirler.

Krasnodarda
Moskova 16 (A.A.) — Ruyter: Krasnodarın cenubunda Almanlar bir Rus mevzine karşı iki istikbal gücüyle saldırıya geçmişler ve Rus metten hücumu geçirmişler ve Rus hatlarını yarıya muvaffak olmuşlardır.

Kotelnikowoda çarpışmalar
Londra, 16 (A.A.) — Dün gece Moskova radyosunun bildirdiğine göre Kotelnikowoda şiddetli çarpışmalar cereyan etmiştir. Almanlar şehir karşısından geçmekteydiler. Şehir karşılarından sonra şimdi Hazar denizine yakın bir bölgeden varmak istemektedirler.

Stalingradta vaziyet
Londra, 16 (A.A.) — Bu sabah Almanlar en son habere göre Almanlar Stalingrad çevresinde tazyikli saldırıya başlamışlardır. Almanlar şehri karşılarından geçmekteydiler. Şehir karşılarından sonra şimdi Hazar denizine yakın bir bölgeden varmak istemektedirler.

Roronejde Almanlar Ruslara geçerek Rusları püskürttüler

Londra, 16 (A.A.) — Rusyadan son alman haberlere göre Stalingrad çevresinde tehlike artmıştır. Dün gece yarısı çıkan Sovyetler cephesinde Kletska, Don kıvrımında, Kotelnikovo, Çerkesk; Mihverin mevzisinde, Krasnodarda şiddetli çarpışmaların vukua geldiğini, Almanların geriye atıldıklarını, Kotelnikowoda iki mühim tepenin düşürüldüğünü bildirmektedirler.

Stalingradta yapılan ilâvede Kletska'nın cenubu şarkısında çetin çarpışmaların vukua geldiğini, Almanların Kuban nehriyle geçmek için teşebbüsün akim bırakıldığını yazılmaktadır.

Mihverin mevzisinde kuvvetlerinin hücumlarına karşı tedafii çarpışmalar devam etmektedir. Roronejde Almanlar hücumlarına karşı Rusları geri almışlardır. Fakat Ruslar bilâhare muvaffak teşebbüslere girişmişlerdir.

Berline göre Rusların akıbeti Eylülde anlaşılacak

Vienna, 16 (A.A.) — Bernden bildirildiğine göre Berlin ve Londra hükümeti süren kanaate göre muhtemelen önümüzdeki haftalar için bir haddi azamiye erişecektir. Berlin Nachrichten gazetesi Berlin muhabirine göre muharibin önümüzdeki üç ay içinde fevkalade gayretler sarfedeceklerdir. İngilizler cenub cephesinde Rus kuvvetlerini biraz iyileştirmişlerdir. Berlinde etmektedirler. Bunlara göre Almanlar Stalingrad önündeki müdafiasını zorlayamadıkları takdirde vaziyet 1941 senesindeki Krasnodar muharebesi son safhasına benzeyecektir.

National Zeitung'a göre Alman hükümeti süren kanaat gelecek haftaların Sovyet Rusya için en tehlikeli bulurularını ihtiva edecektir. Alman hükümetinin Eylül'de tahmin ettiği Berlin hükümeti, benzer olacaktır.

International Zeitung'a göre Alman hükümeti süren kanaat gelecek haftaların Sovyet Rusya için en tehlikeli bulurularını ihtiva edecektir. Alman hükümetinin Eylül'de tahmin ettiği Berlin hükümeti, benzer olacaktır.

İngiliz tayyareleri Efganistanda bir kasabayı bombardıman ettiler

Ankara 15 (A.A.) — Efgan Bahter ajansı bildiriyor: 30 Temmuz 1942 tarihinde üç İngiliz harb tayyaresi Efganistanın Host vilâyetine bağlı bir hudud kasabasına bombardıman etmiştir. sivillere 7 kişi ölmüş ve 4 kişi yaralanmıştır, 20 ev ve bir mesjid de harab olmuştur.

İngiliz tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)
Kuvvetlerimiz visamiral Syfret'in kumandası altında bulunduyordu. Malta kalesine işe ve takviye götürülmesini temin eden bu hareket takviyenin geçmesini engel olmak için düşmanın topladığı çok muazzam kuvvetlere rağmen muvaffak olmuştur. Bu takviye bir miktar av tayyaresini de ihtiva etmekte idi.

Düşman kuvvetleri orta Akdeniz boğazında hareket yapan denizaltılardan çok miktarda torpil tayyaresinden, pike bomba tayyarelerinden torpil atan hücum botlarından ibaret kuvvetli birliklerden mürekkebdir.

Denizaltılarımızdan biri kruvazörlere hücum etmiş ve bunlardan birine iki torpil isabet etmiştir. Hava kuvvetlerimiz de bahriyeye mensub uçaklarımızın girişimleri geniş ölçüde hareket hakkındaki raporlara intizar edilmiştir.

Alman denizaltılarının birinin tahrib edildiği şimdiden bildirilmiştir. Başka bir denizaltının daha batırıldığı olduğu şimdi tahakkuk etmiştir.

Eagle'in kaybolduğundan sonra amirallik dairesi Manchester kruvazörünün de kaybolmuş olduğunu müteessirdir. Mürettebatın çoğu kurtarılmıştır. Bir kısmının da Tunis sahiline çıktıkları sanılmaktadır.

Bu mahiyette geniş ve tehlikeli hareketün düşman üslerine yakın bir yerde işi bir kayıp verilmeksizin yapılması beklenemez. Düşman bize verdirdiği kayıplar hakkındaki iddiası mübalağalıdır.

Londra 15 (A.A.) — Ruyter a. jansının Akdenizdeki muhabirinin bildirdiğine göre, Amiral Vian tarafından idare edilen bir İngiliz filosu Perşembe sabahı 12 dakika Rodos adasını bombardıman etmiştir.

SPOR

(Baştarafı 3/1 de)
Bugün yapılacak at koşuları
Veliefendi'de yarışların altıncı hafta koşuları bugün yapılacaktır.

Bu haftadaki koşularda da programın şekline göre üçüncü bir sürpriz beklemek lazımdır.
Birinci koşu: Üç yaşında yerli yarış kan İngiliz tayları mahsustur. Yarışa; Tiryaki, Kader, Meneviş, İktbal gireceklerdir.

Yarışın mesafesi 1800 metredir.
İkinci koşu: İki yaşında yerli saf kan İngiliz tayları arasındadır. Yarışa; Hümayun, Destegül, Polat, Varalt, Varadin, Nüfuz girecektir.

Yarışın mesafesi 1200 metredir.
Üçüncü koşu: Üç yaşında saf kan Arab tayları arasındadır. Yarışa; Nisan, Sefer, Rind, Dabi, Can, Ceyhan, Vecize, Bahadır, Ceylan gireceklerdir.

Yarışın mesafesi 1600 metredir.
Dördüncü koşu: Dört ve daha yukarı yaşta saf kan Arab at ve kısrakları arasındadır. Yarışa; Tomur, cuk, Tuna, Sava, Bora, Tarhan ve Murad gireceklerdir.

Yarışın mesafesi 2800 metredir.
Beşinci koşu: Üç ve daha yukarı yaşta saf kan İngiliz at ve kısraklarına mahsustur. Yarışa; Komisarj, Dandi, Özdemir, Gonca, Umacı, Yetiş, ve Çobankızı girecektir.

Yarışın mesafesi 2400 metre dir.
İkili bahis: 2, 3 ve 5 inci koşu larda, çifte bahis 2.3 ve 3.5 inci koşulardadır.

İstanbul kürek şampiyonluğu
Su Sporları Ajanlığından: İstanbul kürek şampiyonluğu müsabaka-

Bu hadise üzerine Efganistan hükümeti İngiltere hükümeti nezdinde şiddetli protestoda bulunmuştur. İngiltere hükümetinin Kabil'deki elçisi kendi hükümetinin mazeretini beyanla bu hadisede ölenlerin ve yaralananların ailelerine ve evleri harab olmuş olanlara tazminat vermeğe hazır olduğunu Efgan hükümetine resmen bildirmiştir.

Mihver tebliğleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)
Mihver'in kahramanca müdahalesi sayesinde Akdeniz hava ve deniz meydan muharebesi düşmanın tam hezimetele neticelenmiştir.

Alman son haberlere göre son derece kuvvetli bir himaye altında Sicilya boğazından geçmeğe teşebbüs eden düşman deniz kafilesini teşkil eden 21 ticaret ve petrol gemisinden topyekün 180.000 tonluktan 15 şati batırılmıştır. Kafilede bulunan petrol vapurlarının hepsi batırılmıştır. Batmayan birkaç ticaret vapuru kısmen büyük hasara uğramış olduğu halde Maltaya varmıştır.

22.600 tonluktan Eagle tayyare gemisi, 9.300 tonluktan Manchester ağır kruvazörü ile diğer bir kruvazör, üç torpido muhribi ayrıca batırılmıştır.

Illustrious tipinde 23.000 tonluktan bir tayyare gemisi 22.450 tonluktan Furious tayyare gemisi ağır hasara uğramış oldukları halde Cebelütarika varmıştır.

Bunlardan başka diğer üç kruvazörle torpido muhribi ciddi hasara uğramıştır. Alman ve İtalyan kayıpları hafiftir.

Bu muvaffak olmuş meydan muharebesi birlikte iş gören Mihver hava ve deniz kuvvetlerinin ve deniz ve havada savaşlara iştirak edenlerin tarihine geçecek şanlı bir sayfadır.

İtalyan tebliği

Roma 15 (A.A.) — İtalyan orduları başkomutanlığının tebliği: Dün deniz ve hava kuvvetlerimiz bir düşman kafilesini himaye ettikleri sırada dağıtılmış olan harb gemilerine karşı harekâta devam etmişlerdir. Bir hücumbotumuz bir düşman muhribini yakın bir mesafeden torpillemiştir.

Pike uçaklarından murekkeb hava teşkilatlarımız büyük bir gemiyi ağır çapta bombalarla tam isabet kaydetmişlerdir. Torpido uçaklarımız bir ağır kruvazörü bombalamışlardır. Diğer torpido uçaklarımız da bir kruvazöre tam isabet kaydetmişler ve bir safi harb gemisinin baş tarafına bir isabet ettirmişlerdir.

Türk basın heyeti Almanyadan döndü

Bir müddettenberi Almanyada bulunan Türk gazetecileri bu sabahki trenle şehrimize dönmüşlerdir.
Heyet Sofyadan geçen
Sofya 15 (A.A.) — Başvekil ve hariciye nazırı M. Filov dün Türk gazetecilerini kabul etmiştir. Bu kabule Bulgar matbuat müdürü M. Nikolayev hazır bulunmuştur.

Sefirimizin ziyafeti
Sofya 15 (A.A.) — Türkiye'nin Sofya elçisi Berker dün akşam Türk gazetecileri şerefine bir ziyafet vermiştir. Bu ziyafette başvekil ve hariciye nazırı M. Filov, başvekilin umumî kâatibi Sarafinof, matbuat müdürü, gazeteciler birliği reisi, gazete başmuharrirleri ve diğer şahıslar hazır bulunmuştur.

Mahrukat ofisi umum müdürüğü

Ankara 15 (Hususi) — İstanbul Mahrukat Ofisi Umum Müdürlüğü'ne orman mühendisi Zeki Kogkıl tayin edilmiştir.

Türkiyenin meharretli siyaset ekibi

(Baştarafı 1 inci sayfada)
Mülkedar diplomat şöhretini kazanmış ve aşağıdaki görüşmelerde esaslı ehemmiyeti olan bir rol oynamıştır:

1 — Boğazlar meselesi hakkında Montreux anlaşması,
2 — 1940 İltikânununda Londra ve Paris ziyaretinden sonra Büyük Britanya ve Fransa ile Türkiye namına imzaladığı İktisadi anlaşmalar,

3 — Geçen İltikâsında imzaladığı Türkiye - Almanya anlaşması. Menemencioğlunun çetin meşaiye olan kabiliyetleri ve muvaffakiyetleri çok büyüktür. Hususile ki geçen son senelerde birkaç defa amelîyat görmüştür.

Menemencioğlunun Türkiye Hariciye Vekillikine tayininden sonra Türkiye'nin dış siyaseti bundan böyle şu üç şahsiyet tarafından idare edilecektir:

Türkiyenin siyasetine ilham ve veche veren ve gerek Lausanne konferansında gerekse onu takib eden on beş sene içinde Başvekil sıfatıyla devlet adamlığının ve diplomatlığın en parlak vasıflarına malik olduğunu gösteren İsmet İnönü, Hariciye Vekili sıfatıyla harbin buhranlı zamanında üç buçuk senedir büyük bir isabet ve maharetle Türkiye'nin dış siyasetini idare eden Başvekil Şükrü Saracoğlu ve nihayet Türkiye'nin yeni Hariciye Vekili Numan Menemencioğlu.

Bu suretle Türkiye bu güç anlarda geniş tecrübesi, bilgisi ve mahareti bulunan bir siyaset ekibiyle malik olmak gibi bir talihi vardır, bu talihi diğer bütün memleketlerin gıpta edeceği bir şeydir.

Vichy 15 (A.A.) — Anadolu ajansının hususi muhabiri bildiriyor: Figaro gazetesi «Türkiye ve Harb» başlığı altında nesrettiği bir makalede Başvekil Şükrü Saracoğlunun Türkiye'nin durumunu Büyük Millet Meclisi huzurunda bir kere daha tasvir etmiş olduğunu kaydetmektedir. Doktor Refik Saydamın ölümü kabinede değişiklik yapılmasına zaruri kılığın, bu da yeni hükümet reisine Türkiye'nin siyasetini bir kere daha izhar etmek fırsatı vermiştir.

Figaro bu başlangıçtan sonra yazısına şöyle devam ediyor: Saracoğlu kunduzi kabinede Hariciye Vekillikini muvakkaten muhafaza etmektedir. Bu vekâlet, büyük elçi sıfatıyla hariciye umumî kâatibliğini senelerdenberi ifa etmekte olan Numan Menemencioğluna verilecektir. Menemencioğlu Fransa için bir yabancı değildir. 1939 da mühim bir ticari anlaşma yapmak maksadıyla Paris'e gelen Türk heyetinin reisi Numan Menemencioğlu idi. Fransız mahfelle ri o zaman bu büyük diplomatın müstesna maharetini ve yüksek iktidarını yuktan takdir etmek fırsatını bulmuşlardı. Menemencioğlu müzakerelerde büyük bir nezaketle ve tam zamanında müdahale etmesini çok iyi bilen değerli bir diplomatıdır. Türkiye'nin dış siyasetini böyle bir adama tevdi etmek bu siyaseti kıyasetsiz, azimli ve aynı zamanda bir devlet adamına teslim etmek demektir. Esasen hadiseler de bunu gerektirmektedir.

Muharrir, Türkiye'nin silahlı bir tarafîlik politikası güttüğünü belirttikten sonra Başvekilin 5 Ağustos'ta yaptığı beyanatta daha başka bir şey de bulunduğunu ilâve etmektedir.

Filhakika Saracoğlu Türk milletinin bugün mukaddes bir birlik teşkil etmiş olduğunu söylemiş ve bu birliğin 1939 dan çok evvel kurulduğunu v harbdemeri büsbütün kuvvetlendiğini ilâve etmiştir. Türkiye Başvekilin bu neticeyi Cümhuriyeti İsmet İnönü'nün gayretlerine ve milletle kendisi arasında yaratmaya muvaffak olduğunu karşılıklı güvene atfetmektedir. Türkiye tam manasile birlik kurmuş bir memleket olduğu ve kendini idare edenlere itimat ettiği içindir ki düstür bir tarafîlik siyaseti teklif edebilmiştir. Türk milleti arasında hiç bir ayrılık yoktur. Cesur Türk milleti hıububat hakkındaki bazı takyidleri tam bir disiplinle kabul etmiştir. Bir kelime ile hülâsa etmek lazım gelirse Türkler Atatürk tarafından çizilen birlik ve ahenk politikasını gerçekleştirmiş bulunmaktadırlar.

Askeri vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kesimde yamışlarsa da bunun man-yetinin mevzii kaldığını bildirilenken 15 tarihli bir Moskova telgrafı Kafkas dağına yamaçlarında yapılan çetin muharebelerde Almanların mütemadi bir surette tatbik ettikleri kuşatma hareketleri dolayısıyla Sovyet küt'alarının yeniden biraz gerilemek zorunda kaldıklarından bahsetmektedir.

15 Ağustos tarihli Alman resmi tebliği ise Kafkasyada Almanlarla mütefiklerinin taarruz hareketleri çetin dağı muharebeleri yapılmakta suretile durmaksızın devam ettiğini, bu hareket esasında Kafkas dağlarının hemen sınırlarında ve Rostof - Grozny - Hazar denizi sahillerinde Mahaçkale - Derbent - Bakü demiryolu üzerinde kâin Georgievsk şehri zaptolunarak 25 ağır top ele geçirildiğini ve Sovyetlerin Karadeniz sahili ile manlamlardan devam eden tahliye hareketleriyle vapur münakakâti üzerine mütemadi hava hücumları yapıldığını haber vermektedir.

15 tarihli Alman resmi tebliği ilâkate çok şayan olmak üzere Don kavşu ile Don - Volga arasındaki harekâttan hiç bahsetmemiştir. Bu hadise, o sahad Almanların yeni ve daha şumullü bir hareketin hazırladığı meşgul oldukları hakkında dünkü yazımızda ileri sürdüğümüz noktayı nazarı ayrıca teyid edecek mahiyettedir.

2 — Gambi Avrupada ve Akdenizde: Gambi Avrupa sahasında İngilizlerle Almanlar arasındaki hava muharebeleri bazan çok şiddetli, bazan da daha az şiddetli olmak üzere devam etmektedir ve her iki taraf birbirine hakikaten ağır zayıyat verdimekte beraber İngilizler, Almanlara verdirdikleri zayıyatın daha ağır olduğunu ve ksa bir zaman sonra bundan daha ağır olacağı tahdiseden musirdirler. Bu hususta bir delil olmak üzere de geçen 941 Haziran ve Temmuz aylarında İngiliz tayyareleri tarafından Almanyaya şehirleri üzerine ceman 2500 ton bomba atıldığı halde 1942 senesinin aynı aylarında bu miktarın 13.000 tonla yükseldiğini bildirmektedirler.

Bu hava muharebelerine zamineten, İngilizler adalarının etrafında Atlas Okyanusunun muhtelif sahalarda Almanlar İngilizler Birleşik Amerikalılara karşı yapmaktadıkları denizaltı harbinin şiddetini güttükçe arttırmakta, bilhassa Orta ve Şarki Akdeniz muntakalarında zaman zaman Garbi Akdeniz muntakasında da Alman İtalyanlar İngilizlere karşı müsterek bir denizaltı - denizüstü ha-

va harbi icrasına devam etmektedirler.

Garbi Akdeniz muntakasında bundan birkaç ay evvel büyük bir deniz muharebesi vukua gelmiş ve İngilizlerin Sicilyanın garb kenarına Tunusun şark burun arasına dağ meşhur Sicilya kazaından Malta adasına geçirmek istedikleri büyük bir kafilâ ağır zayıyatta uğruştur. Hatta, Mısır - Libiya hududu muntakasında o esnada cereyan etmekte olan muharebelerde İngilizlere teveccüt eden taahhüsün bir sebebine de bu hadisenin teşkil ettiği söylenmiştir.

Bu defa 11 Ağustosa da gene Sicilya kaza muntakasında İngilizlerin çok kuvvetli bir hümaye altında geçirmek istedikleri 21 nakliye ve petrol vapurundan müteakik bir konvoyu Alman İtalyan deniz ve hava kuvvetlerinin hücumları üzerine aynı tarzda büyük bir deniz muharebesi vukua gelmiştir.

15 Ağustos tarihli Alman resmi tebliği, 11 Ağustos'tanberi bu muharebe hakkında alman haber ve raporları bir araya getirmek suretile bu muharebe neticesinde İngiliz konvoyundaki nakliye ve petrol vapurlarından ceman 180.000 ton hacminde 13 tanesinin batırıldığını, öbürleri 6 nakliye vapurundan bir kısmının ağır hasara uğratılmış olduğu halde Maltaya kaçabildiklerini, kafilâyı refakata etmek için Alman İtalyan deniz birliklerinin tesirile garb istikamesinde geridönmiş olan harb gemilerinden de 22.600 tonluk Eagle tayyare gemisinden başka bir 9300 tonluk Manchester kruvazörü olmak üzere iki kruvazörlü üç muhribin batırılmış, 23.000 tonluk Illustrious, 22.400 tonluk Furious tayyare gemileriyle diğer üç kruvazör ve bir kaç muhribin hasara uğratılarak Cebelütariğa ilticaa mecbur bir hiale getirilmiş bulunduğunu bildirmektedir.

İngiliz amiralliği ise, zayıyat vermeden icrası esasen imkânsız olan bu teşebbüs neticesinde bir iki gemi tabii olarak kaybedilmekle beraber kafilâyın mühim kısmının Maltaya muvassalat ettiği ve kayıplar hakkındaki Mihver iddiasının mübalağalı olduğunu iddia etmektedir.

Bizim, bugün için bu hususta ilâve edeceğimiz nokta şu olacaktır: «Sayed bu hadise Alman İtalyanların bildirdikleri tarzda cereyan etmiş ise bundan birkaç ay evvelki hadisede olduğu gibi Malta ve Mısır'daki İngiliz durumları üzerine yeni ve çok ehemmiyetli bir tesir icra edecektir.»

K. D.

Rusyada son harb durumu

(Baştarafı 1 inci sayfada)
arasında fastasız surette devam etmektedir. Dağık bölgenin sınırlarında Rostof - Bakü demiryolu hattı üzerinde Jorjivesk şehri zapt edilmiş ve 20 ağır top ele geçirilmiştir.

Alman hava kuvvetlerine bağlı stuka ve tahrib tayyareleri düşmanın mukavemetini kırmak hususunda yarımadada bulunmuşlardır. Ric'at eden düşman küt'aları ve Karadeniz sahili açıklarındaki gemileri yeni hücumlara hedef teşkil etmişlerdir. Bir torpido muhribi de hasara uğratılmıştır.

Moskova 15 (A.A.) — Öğleyn nesredilen Sovyet tebliğine ektir: Kotelnikovonun cenubunda Ruslar daha müsaad mevzilere çekilmişlerdir.

Krasnodar çevresinde Sovyet hava ve tank kuvvetleri, Kuban nehri nehri geçmiye teşebbüs eden Alman küt'alarına ağır kayıplar verdirmiştir. Buna rağmen Almanlar bir kesimde nehrin cenub sahilinden geçmiye muvaffak olmuştur.

Ticaret Vekili tetkiklerine dün devam etti
(Baştarafı 1 inci sayfada)
Öğleden sonra Ofise aid mayı mahrukat tezisleri gezilmiştir. Ticaret Vekili yarın sabahın itibaren Mintaka Ticaret Müdürlüğünde meşgul olacaktır. Vekilin tetkik ve temaslar yapacağı hususlar için alâkadarlar lüzum gelen hazırlıkları bitirmişlerdir. Vekil yarın Ticaret

Başveka'etin tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)

maksadile nezdlerinde şeker bulunduranlar ve şekeri imâl ettiği maddelerde kullanılan bitümmün hakiki ve hükmi şahıslar 15.8.1942 Cumartesi günü akşamı ticarethane, mağaza, dükkân, depo; ambar, fabrika ve imalâthanelerinde şeker komisyoncu ve acentaları nezdinde ve sair yerlerde mevcut şekerlerin miktarlarını ve miktarlarını ve buldukları yerleri gösteren beyannameleri 17.8.1942 Pazartesi akşamına kadar bulundukları yerin en büyük mülkiye memuruna makbuz mukabilinde vereceklerdir.

5 — 15.8.1942 Cumartesi akşamından evvel satılmış olup da henüz müşterilere teslim veya gösterildikleri yerlere sevkedilmeyerek satışta kalmış olan şekerler satıcı tarafından verilecek beyannameye derç olunacaktır.

6 — 15.8.1942 Cumartesi akşamı ellerinde safi 100 kilodan az şeker bulunan perakendeciler Türkiye şeker fabrikaları anonim şirketine beyannameye tâbi değildir.

8 — Akide, lokum, şokolata, leblebi şekeri vesaire gibi şekerden yapılmış maddelerin alım ve satımı serbest olduğu gibi bunlar beyannameye tâbi değildir.

9 — Beyannameler müderecati alâkalı memurlar tarafından yerlerinde kontrol edilecektir.

10 — 18.8.1942 Salı sabahından itibaren şekerin gene birer kilo olarak satışı serbesttir.

ve Zahire Borsası erkânı ile ve Ticaret Odası mümessilleri görüşecektir.

